

Kursnamn:	Svenska II, inriktning f-3
Kurskod:	SV011A
Institution:	Institutionen för humaniora, utbildnings- och samhällsvetenskap
Program:	Grundlärarprogrammet F-3
Termin/VFU-period:	Termin 5/VFU 3 av 4
Moment/provkod:	Verksamhetsförlagd utbildning 3, Fullgjord vfu, 5 högskolepoäng/provkod D001

Stöd för bedömning:

Den grundläggande utgångspunkten för bedömning enligt kriterierna i blanketten Underlag för bedömning är hur långt studenterna kommit i sin utbildning. Studenterna i Svenska II, f-3, gör nu den femte terminen av åtta. I ämnet svenska läser de just nu sin andra kurs. Det innebär att när studenterna nu är ute på VFU har de kommit något mer än halvvägs i sin utbildning, men läst nästan allt innehåll i kurserna i svenska. För bedömningen innebär det att de ännu inte ska bedömas som om de vore examinerade lärare, men att de ändå kommit en ganska lång väg i sin utbildning mot att bli lärare. Det återstår dock fortfarande kurser inom Matematik, SO, Teknik och Utbildningsvetenskaplig kärna. För samtliga kriterier i Underlag för bedömning gäller det nyss nämnda som den första utgångspunkten. Här nedan följer nu några kommentarer till kriterierna i Underlag för bedömning.

Kriterium 1 handlar om att studenten ska få pröva på att delta i, ansvara för, arbetsuppgifter som tillhör läraryrket men inte är just undervisning. Här går inte att lista hur mycket, eller vad, studenten ska delta i och göra, utan målet ska vara att studenten deltar i det som under perioden blir möjligt att delta i. Det är av stor vikt att studenten får utveckla en god förståelse för de olika typer av arbetsuppgifter som ingår i en lärares arbetsdag.

Kriterierna 2 och 3 handlar om att inte ett professionellt förhållningssätt. Det här är något viktigt i rollen som professionell lärare, men det är också något som kan vara svårt att bedöma. Vad som är ett professionellt förhållningssätt går i en mening bara att avgöra i den aktuella situationen, varför det inte går att ge en detaljerad beskrivning av vad som är tecken på ett professionellt förhållningssätt. Kravet är dock att studenten måste visa en medvetenhet om vikten av att i möten med såväl elever som lärare och vårdnadshavare kunna inta ett professionellt förhållningssätt. Om du som VFU-lärare upplever att studenten inte visar tillräckligt på den punkten, så är tanken att ni tillsammans samtalar om det och att studenten vid nästa lektion (och följande lektioner), eller vid kommande möten med lärare, annan personal eller vårdnadshavare, visar tydliga tecken på en förändring som gör att du som bedömare kan se "ett professionellt förhållningssätt".

Kriterium 4 handlar om att leda undervisning i andra ämnen än svenska. Syftet med det är att studenten ska få träna sig i att under samma period undervisa i flera ämnen, vilket ju är det som den yrkesverksamma f-3-läraren gör. Här finns inga krav på vilka ämnen det ska vara, utan det får lösas i samråd med VFU-handledare (ev. även med andra lärare) och VFU-student. Kriteriet är infört som en del av en mer utvecklad progression mot en skicklig f-3-lärare.

Kriterium 5 handlar om att planera undervisning. Det är inte ett krav att studenten helt självständigt ska göra planeringen, utan ett visst stöd av VFU-handledare (ev. även andra lärare) förväntas också. Med "hög grad av självständighet" menas att studenten i diskussioner om sin planering visar självständighet genom att hen för fram genomtänkta idéer och synpunkter och kan argumentera för dem på ett sakligt och självständigt sätt. I kriterium 5 sägs också att studenten ska visa grundläggande ämneskunskaper och grundläggande didaktiska kunskaper. Det ska tolkas som att studenten ska visa grundläggande ämneskunskaper inom det/de kunskapsområde(n) hen undervisar under den aktuella VFU-perioden. Givetvis kan det av nödvändighet bli så att studenten behöver göra en fördjupad inläsning av ett kunskapsområde, eller att studenten behöver läsa in sig på ett nytt kunskapsområde. Dock ska studenten kunna visa grundläggande ämneskunskaper inom följande kunskapsområden: barnlitteratur, grundläggande läs- och skrivinläring och språkutvecklande arbetssätt (både när det gäller att tala och att skriva). Som VFU-lärare ska du dock inte förhöra studenten inom alla dessa områden, utan uppräkningsen är gjord för att du ska veta inom vilka områden du kan förvänta dig grundläggande ämneskunskaper. En liknande princip gäller för de didaktiska kunskaperna. Studenten har läst en del didaktik, men har även en del moment kvar att läsa.

Kriterierna 6 och 7 handlar om hur studenten fungerar i undervisningen; om hur studenten klarar att anpassa undervisningen utifrån den aktuella situationen och om hur väl interaktionen med eleverna fungerar. Här finns ingen detaljerad beskrivning av specifika aktiviteter eller moment eleverna ska bedömas efter, och som därmed pekar ut vilket agerande som är Otillräcklig nivå, Tillräcklig nivå eller Hög nivå (se bedömningskolumnerna i Underlag för bedömning). Här förväntas istället att du som VFU-handledare gör en professionell bedömning av VFU-studentens förmåga att i den aktuella undervisningssituationen leda och anpassa undervisningen. På samma sätt förväntas du som VFU-handledare göra en professionell bedömning av studentens interaktion med eleverna utifrån den aktuella situation i vilken interaktionen sker. I princip handlar det alltså om att bedöma på vilket sätt studenten klarar att anpassa sin undervisning, dels efter vad är för slags elevgrupp och dels efter vad som sker under lektionen. I vissa grupper kan det här vara helt oproblematiskt på grund av att ingen ifrågasätter lektionsinnehållet, ifrågasätter VFU-studenten som lärare, eller ställer några svåra frågor. I andra grupper kan det istället vara så att flera ifrågasätter lektionsinnehållet, ifrågasätter VFU-studenten som lärare, eller ställer svåra frågor. Av den anledningen måste bedömningen för dessa två kriterier alltid göras med utgångspunkt i den aktuella situationen, och i vad du som professionell lärare bedömer vara rimligt att förvänta sig av VFU-studenten i den aktuella situationen.

Kriterium 8 och 9 handlar både om insikten om värdet av att reflektera över sin egen undervisning och om att tillsammans med eleverna och lärare kunna samtala om och utvärdera undervisningen. Kriterium 8 gäller det som görs med elever, och med syftet att studenten får träna sig i att se sin undervisning utifrån elevernas perspektiv. Kriterium 9 gäller studentens förmåga till reflektion över sin undervisning, och till att med en kritisk blick utvärdera det som skett under lektionerna. Det här sker förmodligen på bästa sätt genom de återkommande samtal som VFU-handledare och student har. För att nå Tillfredsställande nivå krävs att studenten reflekterar över undervisningen på ett genomtänkt sätt, och att hen visar medvetenhet om att lärarens val påverkar elevernas förutsättningar för lärande. För att nå Hög nivå krävs dessutom att reflektionerna är välgrundade, insiktsfulla, att studenten visar på en hög nivå av medvetenhet om betydelsen av sitt eget agerande i undervisningssituationen, och att studenten kan föra insiktsfulla diskussioner om olika sätt att genomföra undervisningen på utifrån elevernas skilda förutsättningar och behov.